



## انتخاب مدل بلوغ مناسب جهت سازمان‌های پروژه محور ساخت

پدram قناد<sup>۱</sup>، عباس رئیس زاده سرمزده<sup>۲</sup>، عبدالرحمان گویلی<sup>۳</sup>، سعید صدری<sup>۴</sup>  
<sup>۱،۲،۴</sup> - دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت دانشگاه صنعتی شریف  
<sup>۳</sup> - استاد و رییس دانشکده عمران دانشگاه نظر با یف آستانا (قزاقستان)

Pedram.ghannad@gmail.com

### خلاصه

امروزه با توجه به رویکرد اکثر سازمان‌ها به شناخت عمیق‌تر از مقوله مدیریت پروژه، سعی و تلاش آنان در کاربرد هر چه بیشترین دانش و ارتقاء سطح فرهنگ سازمانی در مدیریت پروژه، ضرورت ارائه مدلی جهت ارزیابی وضعیت سازمان‌ها از منظر میزان بلوغ و بلوغ سازمانی در مدیریت پروژه، نقاط ضعف و قوت و گام‌های مسیر رشد و بلوغ آن‌ها بیشتر احساس می‌شود. همین ارتباط طی سال‌های اخیر تلاش گسترده‌ای جهت ارائه روش‌های سیستماتیک جهت ارزیابی و ارتقاء میزان بلوغ مدیریت پروژه در سازمان‌ها صورت پذیرفته است. با توجه به اینکه در زمینه مدل‌های بلوغ در سطح جهان مطالعات متعددی انجام شده و در کشور نیز به تازگی مطالعات اندکی در حال انجام است، در این مقاله تلاش می‌شود ویژگی‌های کلی مدل‌های بلوغ بیان شود. سپس برای انتخاب بهترین مدل، که سازگاری بیشتری با سازمان‌های شاغل در صنعت ساخت دارد به جمع آوری نظر کارشناسان امر برای شناخت میزان اهمیت عوامل سازمانی موثر در موفقیت مدیریت پروژه در این صنعت پرداخته شده است. در این مقاله با استفاده از روش‌های تصمیم‌گیری چند معیاره (MCDM)<sup>۱</sup>، مدل‌های بلوغ معروف و پرکاربرد P3M3<sup>۲</sup>، PMMM<sup>۳</sup>، OPM3<sup>۴</sup>، CMMI<sup>۵</sup> رتبه بندی بندی صورت گرفته است و سپس گزینه برتر با روش‌های ادغامی (Poset)<sup>۶</sup> معرفی می‌گردد.

**کلمات کلیدی: مدیریت پروژه، مدل بلوغ مدیریت پروژه، سازمان‌های پروژه محور شاغل در صنعت ساخت، تصمیم‌گیری چند معیاره (MCDM)**

### ۱. مقدمه

در دوران پر از رقابت کنونی، سازمان‌ها برای ایجاد ارزش و بقا به سرعت در رقابت با یکدیگر هستند. سازمان‌ها در این دوران ناگزیر از به کارگیری پروژه‌ها برای حفظ جایگاه خود و تداوم فعالیت‌های خود هستند. با وجود نرخ بالای شکست در پروژه‌ها و افزایش هزینه در پروژه‌ها، سازمان‌ها را بر آن می‌دارد که اقدامات مدیریت پروژه خود را بهبود دهند. لذا اکنون مدیریت پروژه بسیار مهم‌تر از دیروز است. یکی از روش‌های مناسب برای بررسی مدیریت پروژه سازمانی و بهبود عملکرد آن در سازمان، استفاده از مدل‌های بلوغ مدیریت پروژه است [۱]. مقایسه مدیریت پروژه سازمان با راهکارهای برتر استانداردهای مدیریت پروژه می‌تواند جایگاه سازمان را در مقایسه با آن‌ها تعیین کرده و هدف قرار دادن آن‌ها می‌تواند برای بهبود مدیریت پروژه سازمان کارا و موثر باشد. با توجه به حجم عظیم سرمایه‌گذاری‌ها در صنعت ساخت و همچنین لزوم بکارگیری اصول مدیریت پروژه در سازمان‌های شاغل در این صنعت برای نیل به سمت موفقیت [۲]، نیاز شدیدی به یک مدل جامع، جهت شناسایی فرصت‌های بهبود و تشویق سازمان‌ها در جهت دستیابی به بلوغ و تعالی مشاهده می‌گردد. این مدل جامع، می‌بایست در برگیرنده و متمرکز بر عوامل موثر در موفقیت یک سازمان در زمینه فعالیتش باشد، که این عوامل در هر صنعتی می‌تواند متغیر باشد. و اما

<sup>1</sup> Multiple Criteria Decision Making

<sup>2</sup> Capability Maturity Model Integration

<sup>3</sup> Project Program Portfolio Management Maturity Model

<sup>4</sup> Project Management Maturity Model

<sup>5</sup> Organizational Project Management Maturity Model

<sup>6</sup> Partially ordered set